

PROGRESUL

Abonamentul :

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

**Foae socială-culturală.
Apare în fiecare Sîmbătă.**

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Regularea Carașului.

Ne aducem aminte cum în anul 1906 esundarea Carașului a adus păgubă enormă comunelor noastre rurale. Știm că aproape în fiecare primăvară acest rîu principal al ținutului nostru iese din albie și se joacă de-a esundarea, cum îi place lui, lăsînd țărani din împrejurimi cu pumnii la inimă.

Văzînd cu ochii atîta pagubă, ne izbește nepăsarea publicului nostru românesc, care nu vrea, orî nu știe, să se apere de asemenea calamități.

Momente foarte importante cer regularea grabnică a acestui rîu zburdalnic.

Nu cercetăm de rîndul acesta punctul de vedere al drepturilor și datorințelor referitoare la regularea apelor; vom arăta numai motivele economice, interesele vitale ale comunelor dimprejur cari reclamă regularea grabnică a Carașului.

Se știe că poziția geologică a Carașului nu formează, ca altele, un rîu unitar, ci primește în albia sa din toate comunele o mulțime de riulețe, ca părți organice, cu cari

împreună alcătuește fluviul, ce se varsă în Dunăre. Onorații cititori își vor aduce aminte, cum am arătat și altădată în coloanele acestei foi; am zis într'un alt articol, că argăsitorii și alți țărani își spală diferitele pei în apele Carașului. Nu se gîndesc, că prin spălarea de pei de animale bolnave infectează țărnișii rîului, fiind de altfel și humus foarte prielnic pentru lățirea baccilului. Apa ieșind din albie, duce și așterne betesugul pe cîmpiile cu pășune.

Aceasta se de dovedește prin morțișagul vitelor, ce se ivește mai ales după esundarea Carașului, cum arată altcum și statistica, ce teoriticiani o țin de maestrul vieții. Se poate dovedi cu cifre, ca nimeni să nu se mai îndoiască, cum bunăoară în *Cacova* au căzut în anul trecut 68 vite cornute, pricinuind o pagubă în calcul mediu de 27200 cor. A $\frac{2}{3}$ parte au căzut începînd din luna Marte, adevărat după ce a esundat Carașul. În comunele situate dealungul Carașului se evaluează numărul vitelor căzute de boale molipsitoare la 100 în fiecare an, ear paguba e socotită pe deantregul la 40000 cor. pe an.

O pagubă atît de simțită cred că trebuie să ne pună pe grijă.

Este deci neapărat delipsă să ne îngrijim de dispoziții preventive, spre a înlătura primejdia. Cel mai de căpetenie mijloc preventiv ar fi *regularea Carașului*. Unele comune, cum și alți particulari, s'au și gîndit asupra lucrului. Pecît știu s'au și pus în înțelegere cu oficiul inginerilor, cari s'aude c'au și prezintat un plan gata, ce se discută deja. Dar îndărătul acestei porniri laudabile și-a arătat colții — *banul!* Mulți s'au speriat gîndindu-se că pentru asemenea scopuri nu sînt fonduri. Am aflat însă că în unele comune nu se cer sume mai însemnate. Circa 3—4000 cor. ar ajunge pentru comunele interesate. Carevasăzică *mai puțin decît paguba anuală* ce provine din boala molipsitoare a vitelor, cauzată prin esundarea Carașului.

Unii se vaită c'ar fi prea mult; nu se gîndesc, cită pagubă sufer comunele în total.

Să ne împrietinim cu idea salutară a regulării Carașului. Să trecem la fapte. Să nu fim ieftini la făină și scumpi la țărițe! Să grăbim a ne ajuta înșine, și să nu ne scape din vedere, că *bis dat, qui cito dat!*

Eugen Bihari

Foiță originală.

Bocetele românești

de Dr. Iosif Popovici.

(Continuare)

Cel mai puternic motiv în bocete e moartea bărbatului. În colecțiunea lui Marian îl întîlnim de 16 ori, la Pop-Reteganul de 7 ori, la Papahagi de 2 ori și în colecția G. D. Teodorescu odată pe pag. 275/6. Cîntecele văduvei se află la Marian sub numărul XIX—XXXIV p. 522—540, la Pop-Reteganul numărul 34—38 pag. 155—159 și numărul 44 pag. 166, la Papahagi numărul VI pag. 968 și numărul X pag. 970. În toate aceste bocete muza blindă a poeziei populare ne lasă văduva cu ochii plîși și cu fața tristă să-și deschidă inima și să reflecteze în lumina dragostei și dorului viața ei dulce cu soțul pierdut. Ne conduce biata femeie în cetatea căsniciei, la vatra familiară. Vedem copii orfanî pe vatră, vedem curtea goală, boii, vacile, plugul de lingă părete, coasa'n cuî; toate aceste fără stăpîn.

Scobori, Doamne, pe pămînt
Să vezi moartea ce o făcut,
C'o luat frunza din fagi
Ș'o despărțit pe cei dragi.

Marian p. 527.

A despărțit pe cei dragi, pe soți și trofeele luptei și bucuriei lor, produsul dragostei lor, băeții, căci legătura și țărița cetății lor, a familiei, a fost creată de factorii reali, izvorîți din secretul vieții, ear nu prin violarea drepturilor individuale prin tirania părinților. Tocmai aeeasta e cauza, că muza populară nu cîntă căsătorii silnice, ci numai desfacerea legăturii dragostii, și această dragoste nu 'ngăduie natura să fie ștersă. Văduva e înconjurată de orfanî, și acești nenorociți plîng, împreună cu mama lor, norocul dus în mormînt. Ea îi zice:

Bărbate sufletul meu,
Ascultă cum te plîng eu,
Dela cap pîn la picioare,
Să nu faci această cale.

Marian p. 535.

Bărbatul însă e mut, cu ochii închiși, cu sufletul în altă lume, și n'aude glasul femeii lui iubite. Răspunsul neprimut o îndeamnă de nou să-l întrebe:

Bădicuță! un' te duci
Încotro drumul apuci:
Pe cîntatul cucilor,
Pe 'nfloritul pomilor,
Pe 'nfrunzitul codrului,
Pe 'nverzitul cîmpului
Pe pornitul plugului?

Marian p. 523/4.

Căci dînsul e în haine de sărbătoare, și a plecat pe o cale fără capăt, de unde, cum știm, nu are întoarcere.

Da deschide-ți buzele
Să-ți mai aud vorbele,
C'ai fost dulce la viață
Și m'ai iubit cu dulceață.

Pop Reteganul p. 156.

Buzele lui, încheiate, le poate deschide numai sîntu-soare, care dă și crește viață, sau prin marea ei milă pentru credincioși, maica prea curată. În cazul de față însă și acești doi n'aud vorba tristă, și văduva constată:

Tu te-ai dus și m'ai lăsat
Cu jale și cu bănat!
Decînd bade m'ai lăsat,
Lacrimile m'i-o săcat
Tot de plîns și de bănat.

Pop Reteganul p. 158.

Pînă și natura se oglindează trist în sufletul celui nenorocit. Impresiile vizuale și auditive sînt negre, fără culoare. Cucuvaia prin țipetele ascuțite strătaie liniștea nopții, iar cînele, credincios mortului, prin urlatul lui jalnic se 'ncearcă s' alunge prevestirea nefericirii.

Scola gione, scola bune,
Că-ți aurlă pondul (pustiul) cîne, ai, ai.

Papahagi p. 970.

(Va urma.)

O chestie locală.

(M. H.) A locui într'un orașel pitoresc, cum e și Oravița, e o adevărată plăcere. Toate anotimpurile sînt aici deopotrivă înălțătoare, înveselitoare.

Munții gigantiți, cu brădeturi întinse; *Grădina de tir, Valea Oraviții* cu stațiune balneară, *Marilla, Locul de viligeatură din Stajerlak, Calea ferată serpentină*, între Oravița—Anina, și celelalte multe frumuseți naturale, toate într'o armonie maestrasă, ademenesc vizitatori din toate părțile, ear frecvența străinilor nu ne poate fi nicicînd de prisos. Alte orașe ar cheltui milioane să aibă ce avem noi aici în dar dela natură. Eată dece e izbitoare nepăsarea, cu care cîntărim frumusețile, de cari abundă Oravița frumoasă, care în alte țări ar fi socotită ca un raț pe pămînt.

Ne lipsește spiritul social, industrial, comercial; ne lipsește gustul estetic și pace.

Ar trebui să promovăm afluența străinilor, ce n'o putem lăsa și pe asta în grija lui Dumnezeu. Ar trebui să ne îngrijim mai dinadins de bogățiile, ce ni-le-a aruncat natura ca cu furca.

Nu vreau de astădată să arat cu degetul toate neajunsurile. E destul să amintesc de rîndul acesta mizeria stradelor. Avem o uliță lungă de 5 km., ce de multeori nici nu se poate traversa de noroiul ce o apasă. Unde-î reprezentanța comunală? Se ceartă mereu cu Societatea franceză a Căilor ferate, și poate n'are vreme să vadă nici bățutura dinaintea primăriei, ce adeseori, cînd plouă, e nepenetrabilă. Însfîrșit motivul, că strada principală e prea călcărită, nu se poate admite și pentru ulițele laterale. Dece nu se gîndesc cei chemați la starea aziatică ce înpăimîntă străinii, cari de multeori nu se pot mișca din casă? Orî potop de noroi și mocirle, orî o mare de prav, uneori chiar mirositoare a... nu a busuioac, chiar ca pe Sahara Africeii întunecoase.

Pasagele abia în vr'o 10—15 locuri se țin în rînduială, restul le curată numai cite o rupere de nour. Promenada e adusă și ținută în stare bună tot de Societatea fran-

ceză, din care cauză paragrafiul împotrivorilor au dat anză la revoluții.

Ar fi de dorit, că *reprezentanța comunală să institue o comisie permanentă*, care să aibă grijă de ținerea în curățenie a orașului; o împrejurare importantă ce ne poate aduce mult folos. Eată o soluție, ce sperăm că nu va rămînea nesocotită de cei chemați. Șașa nădejdea „Societății pentru înfrumusețarea orașului“ e în vînt! ear societarii — nicăiri!!

La Vaț.

O epistoală. E scurt cuprinsul: „D-le Advocat! Subscrisul, un condamnat pe viață și de 25 de ani pătitor în robia regească din Vaț, prin îngăduința dluî director, cad înaintea d-luî avocat cu așa fel de rugăminte, ca în timp de 48 de ore, fără amînare, să călătoriți până la mine, avînd un proces să vi-l dau înainte, spre a-l purta și a-l duce la vederea lumii întregi. Spesele drumului le căpătați dela mine. Pentru speșele procesului, dacă vă veți prinde că mă veți putea ajuta, ne vom legătui după cum pretind ostenele Domniei Voastre. Îfine rămîn prea aplecat serv plin de amar și de jale: G. I. . . de mîna proprie, înainterugător și așteptător după rezultat . . .“

Cu trenul de dimineață am plecat spre Vaț. E sârbătoarea sfîntului Arhanghel, zi mare și praznic „împărătesc“.

Ajuns acolo, apuc calea ce duce spre inima orașului. Vreme urîtă de toamnă tîrzie. Cei dintăi fulgi de zăpadă, vestitori mărunți ai ernerii cărunte, se leagănă mohorit și pier fără de urmă . . .

Și cum înaintează pe străinele cărări, prăvăliile jidanilor, cu durere îmi aduc aminte de toți mucenicii dreptății cari au trebuit, deopotrivă cu cei fără de lege, să bată această vale a plîngerilor . . .

Am ajuns. Robia e o zidire învechită, văruiată cu galbin, culoare potrivită cu starea sufletească a acelor nefericiți, cari locuesc întrînsa.

Un păzitor bătrîn deșcuie lacătul zăbrelelor și mă conduce la directorul robiei.

Cum trec prin coridoare mă dau în vorbă cu păzitorul:

„— Ce om e d-l director? Pot vorbi mai mult cu el?“

„— E cel mai bun om din lume!“ îmi răspunde bătrînul.

Mi-aduc aminte de înaintașul celui de acum, atît de bine cunoscut din foile noastre, un cine de om, care dupăce a amărit viața atîtor robi, și-a repus singur viața . . .

„— Dar pe Gheorghe I. . . cunoști-oare nenișorul?“ întreb mai departe vigilul.

„— Cine dintre noi nu l-ar cunoaște?! E doar cel mai bătrîn rob al nostru!“

Și într'adevăr e bătrîn Moș Gheorghe. Vigilul rămîne în chilia dealături și un moșneag rotund, alb ca oaea, se apropie de mine. Directorul — pită de om! ne lasă singuri, ear Moș Gheorghe stă ca un stan de peatră înaintea mea. Nici povara celor 70 de ani, ce-î apasă umerii, nici amarul alor 25 de ani de robie, nici înfricoșata judecată de a se stinge 'n întunerecul robiei, par'că n'au fost în stare să-l repună și să-î ia nădejdea reîntoarcerii la casa și la vatra lui dorită . . .

— E ziua de Arhanghel, moșule, — îl întîmpin cu bunătate,

— E praznicul meu! — îmi răspunde scurt plecîndu-și capul.

— Ți-am ascultat chemarea și sînt trimis să-ți ajut, cu sfatul și cu fapta . . . Spune-mi ce ai pe inimă? Cum ai ajuns aici?

— Să fie cu iertare, domnule, *nu* pentru asta te-am rugat să te ostenești până aici; *m'am lăsat* de treaba asta . . . așa a fost să fie! . . . Alte necazuri m'au ajuns; ascultă-mă, să te asculte Dumnezeu! . . .“ grăi rugător bătrînul.

Evoluția și Creațiunea

— Reflexii —
de AUREL POPOVICI.

Ce privește cultura egipteană de 10—20 mii de ani, ca să trec iute și peste asta, — deoarece Dl Vladimirescu n'aduce nici o dovadă, — voi aduce eu un caz din multe, multe . . . ce au avut tot soarta acestuia.*)

În delta Nilului la o afunzime de 22 metri, s'a dat peste o cărămidă arsă. Îndată*au și pornit calculările; cercetarea stratului etc. . . și s'a dovedit „pozitiv“ — vorba dluî Vladimirescu — că obiectul acesta făcut de mîni omenești, stă pitit aici de „celpuțin“ 20.000 de ani. Triumf! și veselie . . .

Cînd Francezii, după multă trudă, au aflat cheia cu care au străbătut în băzna hieroglifelor, ce să vezi? . . . s'a constatat că Egiptenii n'au cunoscut arderea cărămidii până pe timpul Romanilor. Și cite și mai cite nostimade de acestea, cari astăzi pentru mulți formează o lectură de distracție.

Scurt. — Ce privește apariția omului pe pămînt, — biserica n'a definit, știința n'a dovedit. Ignoramus.

De încheere mai citez cîteva șire dela d-nul Vladimirescu: „Dintre două teorii, e de preferit, care poate să răspundă la mai multe întrebări, care poate să dezlege mai multe probleme. Creațiunea dezleagă numai o singură problemă, răspunde numai la o singură întrebare: cum s'a zi-

*) Asiriologia și Egiptologia (aceste științe nou), adevăresc rînd pe rînd datele și întîmplările expuse în Biblie; așa încît astăzi, scrutații folosesc biblia ca bază la cercetările lor ulterioare.

dit lumea, dar într'un mod de tot nemulțumitor. Evoluția răspunde la cele mai multe întrebări, și a dezleat deja și până acum nenumărate probleme, cari din punctul de vedere al creațiunii, orcă au fost cu desăvîrșire neresolvabile, orcă s'a făcut mereu apel la „deus ex machina“.

Cită neorientare de credință conțin aceste cuvinte!

Din cele arătate până aici vedem, că ce idee nefericită e a face comparare în senzul d-luî V., între creațiune și evoluție (două lucruri cu scopuri detot deosebite), ș'apoî a întreba care răspunde la mai multe întrebări! . . .*)

Șirele citate din tratatul d-luî V. n'au nici un senz, dupăce știm că creațiunea este obiectul credinței, ear evoluția, obiectul științei; obiecte ce nu se pot compara.

Da! *creațiunea* dezleagă numai problema despre apariția materiei; și nici n'are de scop să ne dezlege altceva, decît numai aceia ce știința naturală n'a putut și nici nu va putea să dezlege vreodată.

Evoluția, are cu totul alt obiect: progresul, dezvoltarea și formarea materiei existente. Cu acestea, religia n'are de-a face. Vedem dară că chiar și titlul tratatului d-luî V. este incarect.

*) E foarte interesant cum dl V. declară de nemulțumitoare singura soluție rațională (a creațiunii), tratată până aici. Dar abstragînd dela tratatul acesta dl V. încă putea ști (fiind teolog) că obiectul creațiunii și obiectul evoluției, sînt două lucruri ce difer cu desăvîrșire în scopul ce-l urmăresc. Nu cumva e mai mulțumitoare dezlegarea creațiunii fără creator? . . . Ce absurditate! . . .

(Va urma).

Corneliu Moldovanu : Flacări.

Aceste cîteva versuri ne deslușesc, vasezică cît se poate de lamurit firea poetului. Se poate asemăna cu undele unui părăuas, cari întîmpinînd felurite stavile în cale, sînt nevoite să porniască înapoi către izvor. Așa și sufletul poetului nostru, nemulțumit cu rosturile vremilor de astăzi, cari absolute nu pot prii dorului său după avînt, după credință, după vitejie, pe cari înzădar le caută în vremile noastre atît de sterpe — se îndreaptă și el în mod firesc înapoi către trecut, unde găsește cu prisosință tot ceiaze sufletul său dornic oftează: avînt, credință, vitejie, și astfel dorul, vâpaia aceia, ce necurmat arde în sufletul său, se potolește, se astîmpără ce e drept, dar totuși nu înceată cu totul, ci izbucnește din vreme în vreme:

„Scîrbit de rostul vremilor de-acum
Sgîrcite în avînt și în credință
Trudit, povara vremurilor mi-o 'ndrum
Spre voi — vechi mărturii de biruință!

... „Eu n'am venit să plîng aspra ursită
Ce v'a robit uitării — nici să cînt
Străvechea fală astăzi osîndită
Să doarmă scrisă 'n lespezii de mormînt:
Ci să mă rog ingenunchind smerit
În pulberea mării de-altă dată,
Și potolindu-mi gîndul răzvrătit, —
Să-mi plec cucernic fruntea nferbîntată
În țarna sfîntă și neprihănită . . .“

— În atîta amar de vreme decînd sufer aici — continua el — am muncit muncă grea, și lucrul meu a fost zilnic resplătit cu cîțiva crițari la zi... Au trecut de mult nouă mii de zile de robie peste capul meu, dar mulțămesc lui Dumnezeu, că sînt încă tare...“

Voinic și conștiu de puterea ce stă încă ascunsă în oasele lui, el îmi vorbi respicat, cu mintea unui bărbat în puterea vrstei, ear înfățișarea lui mă făcea, să-l țin de cel mai robust om, ce l-am văzut vreodată la această etate.

„... și am pus crițar pe crițar și am să trimit feciorului acasă o miie de coroane, să-și cumpere pămînt pe ei și să munciască în cinste și omenie pentru traiul vieții... Stăpînirea noastră de aici m'a înduplecat să nu trimit banii feciorului, că-î mîncă și nu se alege cu nimic, cî să-î trimită stăpînirea domnului notares, și el să cumpere pămînt pentru copil. Am făcut așa și mă căesc pînă la moarte ce-am făcut, căci n'ar fi trebuit să lucru cum am lucrat...“

Stropi mari de sudoare alunecau pe fruntea-î încănunată și brăzdată adînc de vijeliile crunte ale vieții. Ochiî ageri ai bătrînului se turburară... În inima lui, plină de amar, se frămîntau durerea și *căința*; vedenii din viața lui fără nici un rost; îl întunecau și-l loviau fără de nici un rost îl întunecau și-l loviau fără de milă, cum lovește viforul năpraznic în gorunul răzbit de vremuri...

Dr. Ilie Groșianu
(Finea va urma)

Economie. Curățirea pomilor.

Pomiî trebuiesc curățiți, ca să nu se umple de omidă și alte insecte. Curățirea se poate face toamna tîrziu, earna, și mai ales cînd e vremea umedă.

Toată coaja uscată de pe pomi, muschiî, bureții ș. a. m. d. trebuiesc înlăturate, fiind

„Din povestea neamului“ să nu gîndiască cineva că va avea să cuprindă nezmîntit *lungi povestiri* în versuri ce resună de zgomotul luptelor, de furia încăierărilor, de zăngănitul armelor, de trapotele cailor, — nu! Cele ce se dau sub acel titlu, sînt mai mult niște momente stînghere din trecut prinse întîmplător; sînt niște clipe din trecut, încremenite de poet în poezii de regulă scurte, și din zilele cele senine, pașnice și tihnite ale neamului nostru. Astfel poezioara *„Zile de restriște“* ne face să întredem puțin trecutul cel mai îndepărtat, și mai fioros totodată, din viața celor XVIII veacuri, decînd dăinuiește neamul nostru pre aceste plauri: sînt încruntatele vremi de bejenie, cînd Românul nostru trebuia să apuce calea, singură mîntuitoare, a munților, de unde putea să mai înfrunte urgia hoardelor barbare „ce veniau din răsărit, ca potop nemărginit“ cum spunea odată Alexandri. Eată cum zugrăvește poetul aceste vremi:

„În sat devală 's vaete amare,
Femeile de spaimă bat mătăniî,
Copii fug, ear cară cu bejanî
Se 'ncing la drum, pierzîndu-se în zare.

Pe sus trec ciorî îndreptîndu-și zborul
Spre mează noapte 'n pîlcuî neguroase;
Ear un plăeș pe prispa unei case
Îngîndurat și-ascute 'ncet toporul...

N. Rozmarin.
(Va urma).

acestea culcușurile diferitelor insecte. Cînd ploae, putem folosi și o perie aspră, dar trebuie să fim cu grijă, să nu vătămăm scoarța pomilor. Unele insecte nu se pot curăți cu peria, orî cu alte țăujini, fiindcă se ascund afund în crepăturî. În asemenea cazuri trebuie să văruiem trunchiul și crengile, mai groase, ale pomilor. Varul stîmpărat, proaspăt, trebuie amestecat cu puțină zamă de baligă; nu strică nici puținel lut spre a-l învîrtoșa. Văruierea se poate face cu o perie de var, ca a zidarilor. Dar trebuie să fim cu băgare de seamă la părțile mai gin-gașe ale pomilor, ca să nu le vătămăm.

Epistola deșchisă.*)

On. Redacțiune!

În legătură cu ultima vizitațiune școlară, efeptuită prin d-nul Inspector reg. un individ nechemat, a lansat prin comuna noastră vești răutăcioase și vătămătoare pentru reputația mea de învățator, cari nu le pot lăsa trecătoare.

Cu această ocaziune, au fost de față și Domnii Földes Vilmos, directorul școlilor civile și Victor Poruțiu protopopul local; pentru constatarea adevărului, m'am adresat către Domnialor, cari, spre caracterizarea iubirei de dreptate a născocitorului de asemenea vești, au binevoit a-mî libera următoarea declarațiune:

Stimatului Domn

Ioan Bogdan inv. gr. cat.

Oravița-rom.

La dorința D-Tale adevărim conștințios, cumcă d-nul Inspector reg., cu ocaziunea ultimei vizitațiuni oficioase, la care și noi am fost față, și-a exprimat deosebita sa îndestulare asupra activității, și mai ales asupra progresului din limba maghiară, ce l-ai arătat cu școlarii D-Tale.

cu salut cordial

Poruțiu Victor mp. Földes Vilmos mp.
preș. Senatului școl. director.

Mulțumindu-Vă pentru bunavoință,
semnez cu deosebită stimă

Ioan Bogdanu, învățator.

*) Pentru cuprinsul acestei epistole Redacțiunea nu ia răspunderea.

CRONICA.

† Aurelia Novacu.

Erî ne-a sosit-vestea, ce ne-a zguduit sufletul din temelii, că singura fiică, de 15 ani, a deputatului nostru Aureli Novacu din *Biserica-albă*, a decedat în Viena. Ne alăturăm la jalea nețărmurită a părinților cu inima sfășiată, cari își vor afla mîngăerea în jalea generală a întreg ținutului nostru, și în atotputernicia vremii, cel mai bun balsam pentru durerea neasămuită a părinților, cari își perd singurul copil.

Termenul pentru Adunarea generală a Fondului de teatru, ce se va ține aici în Oravița, s'a fixat definitiv pe ziua de Sf. Marie, la 28. August c. n.

Joia viitoare, la 19. a curentei adunarea generală a „Oravicaneî“.

La Ticvaniul mare a fost ales cu multă însuflețire notarul Nicolae Manciuc.

„Moșia poștoanei“, circa 100 jughere de pămînt arabil, în hotarul Oraviții, se vinde în parcele. Aviz țaranilor noștri.

La Casina română din localitate s'a dat, în cerc restrîns, o serată împreunată cu dans, foarte reușită.

D-nul colonel pensionar Alexandru Lupu, fiind înaintat la rangul de general, i-s'au făcut mari ovații în Viena. Primească și felicitările noastre a Oravițanilor.

La *Ciclova română* earăși s'a făcut moarte de om. Dumnezeule Doamne!

La *Forotic* s'a găsit pe stradă un mort, ucis de necunoscuți de oameni, dar cunoscuți de cel de sus, care nu-î va lăsa nepedepsiți.

Zapostirea în *Oravița rom.* a oferit multe spectacole, pecît de înveselitoare pentru lumea zburdată, peatît de întristătoare prin cerșitoria larvelor, cari în zelul lor de a căștiga bani, au nenorocit un biet copilaș, pe care l-au strivit, gîzîndu-l cu picioarele în mijlocul drumului. Lacomia îi ia farmecul.

Au mai contribuit, ca rescumpărare de cunună pe sicriul reposatului Costa Cucu, redactorul nostru Alexandru Purgariu și prim-contabilul „Oravicaneî“ Ion Perianu, cite 5 coroane, pentru orbiî dela „Vatra luminoasă“, nimerind mult mai bine, decît ceice cheltuesc pentru „ochiî lumii“...

Ce-ar face funcționarii dela băncile noastre, dacă ar face și acționarii cu ei, cum fac mulți dintre ei cu tipografiile noastre românești?

Bibliografie.

„*Economia*“, foae economică ilustrată. Nr. 5 a apărut cu următorul cuprins: Mărțișor sfaturi pentru luna aceasta; Cartofii de sămănat; Desinfecțarea grajdurilor; Crăparea copitelor la cai; cercetarea stupilor. Informațiuni; Varietăți. Foaea apare în Caransebeș, de douăori pe lună, sub redacția magistrului silvanal Alexandru Diaconovich. Abonamentul pe an 4 cor., pe 1/2 an 2 cor.; un număr 20 fil.; pentru România abonamentul pe an 5 lei.

„*Răvașul*“, revistă culturală ilustrată, din Cluj, a apărut într'un Nr. dublu, 3-4, cu cuprins foarte bogat și interesant, și cu 2 ilustrații: D. Olănescu-Ascanio și Enric Sienkiewicz, marele scriitor al Polonilor.

Mulțumită publică.

La petrecerea socială din Cacova, ținută la 29 Februar c., au suprasolvit în favorul fondului pentru zidirea bisericii din localitate: Iosif Tringl 15 cor., Adolf Castelli (Boșca-mont.) 10 cor., Stefan Gyorgyevits, Emil Tanádi cite 6 cor., Ion Botoș, Francisc Chmell, Eduard Hlathy, Dr. Octavian Kotocz, Teodor Hirschfeld (Oravița), George Popa (Greovaț), Leopold Schiller (Ticvaniul mic) cite 5 cor., Adolf Löbl, Carol Wollaschek cite 4 cor., Stefan Lipovan 3.20 cor., Oskar Hirschl, N. N., George Lerca, Bela Tringl, George Truia cite 3 cor., Rudolf Stütz, Etmund Knöpfler (Comoriște), Oskar Kramer (Oravița) cite 2 coroane, Francisc Biró, Ion Codrean, Valeriu Dabiciu, Geza Draskovits sen., Geza Draskovits jun., Dimitrie Fiat, Adolf Kostialowsky, George Negler, Paul Nica, Eduard Redlein, Tobias Schneider, Pavel Treicu (Cacova), Simeon Bogdan (Forotic), Romulus Boc, Lazar Ciorman (Dognecea), Karl Fuchs, Bela Kálló (Ticvaniul mic), Lada növérek, Löffler Jenő (Chernecea), Victor Mowatz (Oravița) cite 1 cor., Kárpáti Béla, Iova Tema, Eduard Kiss (Oravița) cite 40 fil. Din venitul brut de 304 cor. 40 fil., detragînd spesele de 143 cor. 54 fil., venitul curat de 160 cor. 86 fil. a fost predat la locul destinațiunii. Primiască mulțamirile noastre.

Comitetul arangeator.

Editor-proprietar: **Gheorghe Jianu.**
Redactor responsabil: **Alexandru Purgariu.**

1823 sz. tlkvi 1908.

II.

Hirdetmény.

Az oraviczabányai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság az „Oraviciana“ végrehajtónak Duda János és trsa elleni 860 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az oraviczabányai kir. járásbíróság területén fekvő Komoristye községi 148 sz. tjkvben Bottos János és Bottos Mária nevén irt A I. 218 öisz. 173/b/2 hrsz. 1074, 1407, 1435, 1962, 2567 hrsz. ingatlanra 11122 kor., a † 1083 hrsz. birtoktestre 358 kor., a † 1168 hrsz. birtoktestre 242 kor. kikiáltási áron elrendeltetik azzal, hogy az ingatlanok a kikiáltási áron alul semmiesetre sem fognak eladatni és hogy az árverés **1908. évi április hó 15-ik** napjának d. e. 10 órakor tüzetett ki Komoristye községházához.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 254 kor. 60 fill., 14 kor. 20 fill. és 14 kor. 20 fill. készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kiadta az oraviczabányai kir. járásbíróság mint tlkvi hatóságnál 1908 évi márczius hó 11-én.

Kerekes, kir. aljbíró.

Aviz.

Aduc la cunoștința P. T. public românesc, că mi-am deschis în

Biserica albă (Fehértemplom)
în Casa Kohl, în strada principală,
un

**Magazin cu
articole de galanterie,**

ce le comand dela cele mai renumite fabrice.

Pe lângă **promptitudine**, și **prețuri absolut solide**, promit marelui public românesc, că mă voi arăta totdeauna vrednic de sprinjinul, și încrederea fraților mei Români.

Cu distinsă stimă

Nicolae Miuța
negustor.

1-3

„SENTINELA“

**institut de economii și credit
ca societate pe acții
în Satul-nou (Réva-Ujfalú)**

efectuește toate operațiunile de bancu și primește depuneri spre fructificare că 5 1/2% interese, plătind institutul și darea de 10% după întetese. La cerere se trimit deponenților și cecuri poștali cu cari se trimit bani fără a plăti porto la poștă.

Satul-nou, în 31 Decembre 1907.

Direcțiunea.

Cine doretse să facă o călătorie de plăcere ieftină, bună și iute

**în 6 zile
la America**

(Statele unite, Canada și Argentina), acela
să ceară îndrumări în românește dela

Falk și Comp.

(secția românească)

Hamburg

Strada Raboisen 30.

Anunț.

Avizez onoratul public bănățean, că în magazinul și atelierul meu din Oravița se pot căpa

cele mai bune ghete

în întreg ținutul sudbănățean.

Prețuri solide și fixe.

**Cizme cum și ghete ortopedice, pentru
bal și pentru mirese după măsură,
forme engleze, franceze și americane.**

Primesc sodali muncitori și de omenie,
cum și ucenici din case bune și cu nițică școală.

Cu distinsă stimă

Benedict Csongár.

La proprietarul

Vasile Iorgovanu

din Ticvaniul mare se capătă de vânzare rachie și în mic și în mare.

La

Tipografia „Progresul“

din Oravița

se află de vânzare tot felul de tipărituri bisericești, școlare, advocaționale și comunale.

Tot aici se pot comanda și ornate bisericești.

**Acții dela «Oraviczaer Handels- und
Gewerbebank» de vânzare la Admi-
nistrația «Progresului».** 1-0

ALEXA PERIANU

Cea dintii croitorie modernă în

ORAVIȚA

Pentru sezonul de primăvară
Ștofe englezești franceze, de prima calitate.

Croială ireproșabilă.

Confecționează și tot felul de reverenți preoțești, după cerința în orice fazon.

Prețuri solide.

IOSIF NEDICI

Oravița-rom.

**Podrum renumit cu beuturi curate
Vinuri escelente.**

Otonello și Muscat-Hamburger în mic 1 cor,
în mare, dela 5 L. însus 90 fil. L.

Silvorium din 1901 cu 2 cor. L.**Răchie** nouă prefriptă cu 160 cor. L.

Răchie de prună curată — garantat — în mic
1 cor. L., în mare cu 70 cor. Hectolitru.

Spirit de prima calitate (dintr'un L. se pot face
5 L. de 7 1/2 graduri, și 4 L. de 9 graduri)
à 172 cor.

Aviz!**Eu nu anunț**

ce-i de prisos, **cum fac alții**, zicînd, că la ei se capătă marfa cea mai frumoasă, mai bună și mai ieftină etc.

Dimpotrivă eu promit puțin

și caut să înlinesc mai mult, atît în serviciu solid, cît și în liferarea articolelor de cea mai bună calitate!

Și dece urmez eu așa?

**Întii primesc marfă bună dela izvor. Al doilea mi-am făcut praxa
comercială în străinătate.**

Am mare depozit în **delicatesuri, brînurî indigene și din străi-
nătate, șampagner ung.-francez, cognacurî ung.-frncee! vinurî un-
gurești, șpaniole, italiene**, atît dela slăvină, cît și în buteli.

cu toată stima

Bertalan Saubermann,

Oravița.